

23. Örminge, Kuddby sn, Björkekind's hd.

Pl. VII. Fig. 2 (B. 836).

Litteratur: B. 836; L. 1110; W. 36; P. A. Säve, *Reseber.* 1861, s. 40.

Runstenen har enligt P. A. Säve för en 8, 10 år sedan blivit flyttad till Björklund, där nu ingenting av dess ristning finnes i behåll. Höjden har enligt måtten i B. 836 varit 1,94 m, största bredden nedtill 1,59 m, i toppen 48 cm.

Enligt B. 836 hava runorna varit följande:

purlakr : lit : raisa : stain : pina : eftir : roupa : fapur : sin : auk : eftir : kuna :
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50

I **roupa** har **o** formen **þ**.

Det är sannolikt, att **purlakr** betyder *þorlākr*, isl. *þorlákr*. Adj. 'röd' förekommer emellanåt som namn, isl. *Rauðr*, fsv. *Røþ(er)*, men i svag form synes det blott finnas som binamn, t. ex. *philippus røþæ*, Upl. L., præf. Måhända är därför detta **roupa** ock ett binamn.

Översättning: Torlak lät resa denna sten efter Röde, sin fader, och efter Gunne.

24. Örminge, Kuddby sn, Björkekind's hd.

Pl. VIII. Fig. 1.

Såsom trappsten till en mindre byggnad hos Jonsson i Örminge låg vid mitt besök 1891 foten av en runsten med nedersta ristningen i behåll men sades skola ställas upp i trädgården, vilket dock ej ännu skett 1907. Ämnet var gråsten. Längden var 1,28 m, bredden vid slutet av slingan nedtill 68 cm, upptill 57 cm, i fotändan 36 cm. Runslingan var 9 cm bred, avståndet mellan linierna efter mitten, förmodligen korsfoten, 13 cm.

Av huvudslingan finnes till vänster, vad som synes vara ormens huvud, platt med ovala eller runda ögon, vilkas linier ej noggrant kunna fastställas, och till höger stjärten med åtta runor.

R. 1 är **f**, nedre kännestreck 7 cm kan ej följas in till staven, av vilken 2,5 cm nedtill finnes i behåll. R. 2 måste betyda **t**; staven ovan kännestreck är rak och djup, nedom gropig; kännestreck, 4 cm, är djupt och tydligt, går snett uppåt höger från stavens mitt, slutar 1 cm under övre slinglinien och fortsättes möjligen av en grop t, v. om staven, vilken grop dock snarast synes självständigt tillkommen; den ter sig som en avvikning nedåt vänster av övre staven. R. 2 är icke **↑**, ty spår av kännestreck till **↑** finnas alls icke, och stavens översta del med omgivning är synnerligen väl bevarad. Om

gropen t. v. icke är ristad, kan det vara möjligt, att runan är avsedd att vara en sådan form av **t** som på Kärnbo-stenen, Björkö-stenen och Forsa-ringen **r**, fast kännestrecket sitter väl långt ned. De fyra första runorna äro nämligen uppenbarligen **-ftir** ordet 'efter', varpå följde ack. sg. m. **raif** ett mansnamn. Då i dettas **a** intet kännestreck är synligt t. v. utan blott h. kännestrecket finnes, som är 2 cm långt och slutar 2,5 cm under övre slinglinien, torde även detta vara kortkvisttypens **a** **t**.

Namnet **raif** är sannolikt kortnamn till *Sigrēf* och föreligger måhända ock i *Rewir* i *Maghallum* Södm. SD. ns II, 220 (1409).

Översättning: — efter Rev.

25. Söder Mem, Östra Ny sn, Björkekinds hd.

Pl. VIII. Fig. 2.

Litteratur: B. 906; L. 1113; W. 40; Peringskiöld, *Mon.* VII; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland* 2, s. 55.

I B. 906 och av Peringskiöld uppgives runstenens plats vara »I Södre Mems hage», där ock Broocman säger den stå. W. 40 anmärker: »Denna eller en annan berättar allmogen ligga framför Söder Mems Vestergårds förstugudörr». Vid mitt besök å stället kunde ingen upplysning vinnas om stenen, som av många blivt eftersökt. En 88-årig gubbe från trakten uppgav 1907 för mig, att runstenen stått i ett grustag nära landsvägen t. v. om vägen som går till Öster Mem.

Enligt måtten i B. 906 har runstenen varit 2,22 m lång, 1,91 m bred upptill, efter toppsidan. Då det spetsiga fotstycket varit dolt i jorden, har stenen ovan jord visat en rektangulär yta, efter vars kanter den slutna runslingan löper.

Runorna i B. 906 äro följande:

stupikr × raisti × stain × þonsa × iftir × iarli × burupur × sin ×
 5 10 15 20 25 30 35 40

I **raisti**, **stain** är **s** vänderunan **r**, **o** i **þonsa** är **þ**.

Namnet **stupikr** förekommer dessutom i nom. sing. **stþpinkr** B. 408, L. 206, D. I, 182 Fardabro, Danmarks sn, Vaxala hd, Uppl., och i ack. sing. **stypik** B. 442, L. 128, D. I, 154 Ströja, Börje sn, Ulleråkers hd, Uppl. Namnets första stavelse ingår i sammansättningen **stopbiarn** nom. sing. L. 131, ack. sing. L. 210 och **sthotbiarn** B. 500, L. 242, D. I, 231 och nom. sing. **stopkil** B. 404, L. 210, **stuopkil** B. 456, L. 143, **stupkihl** B. 260, L. 633, D. II, 243, alla i Uppl.

Av dessa ristningar kan man sluta, att namnet haft *y* eller *ø* i första stavelsen, och detta *y*, *ø* har troligen varit kort, varigenom sammanhang vinnes med isl. *stöð* f. 'stöd, stolpe', fsv. *stuþ*, *stodh*, vilket synes rimligare än att det skulle sammanhånga med isl. *stóð* 'hästflock'. Hos Lundgren *Personnamn* saknas dessa namn, men han antar *Stybbe* vara kortnamn av **Stydhbiorn*.